

dr Hanna Legutowska, SGGW

Ślimaki

Ślimaki nagie są szkodnikami większości gatunków warzyw, roślin jagodowych, roślin ozdobnych. Mogą zjadać wszystkie części roślin, zwłaszcza ich młode organy.

Lokalnie niszczą rośliny nawet w 100%.

Wyządzają szkody przez cały sezon wegetacyjny.

Szkodliwe gatunki

Ślimak luzytański dorasta do 15 cm, zabarwienie skóry jest czerwonawe. Bardzo podobny do niego jest **ślimak wielki** o brązowoczarnym lub czerwonym zabarwieniu. Oba gatunki rozmnażają się szybko (jednorazowo składają po ok. 500 jaj). Jednak najgroźniejszym szkodnikiem wśród ślimaków jest **pomrowik plamisty**. Ciało długości do 6 cm barwy brudno kremowej, pokryte nieregularnymi ciemnymi plamami. W ukryciu dobrze znosi suszę, może też wytrzymać do 6 tygodni bez pokarmu.

Rozwój

Ślimaki składają w złożach nawet po kilkaset jaj. Młode wylęgają się przede wszystkim jesienią. Zimują różne stadia, głównie młode osobniki i jaja.

Jak je zniechęcić?

Można wprowadzać gatunki roślin, których ślimaki nie lubią i sadzić je wokół atakowanych upraw. Z roślin ozdobnych są to m.in.: macierzanki, ciemierniki, goździki, krokosmie, nacyłki, krwawniki, przywrotniki, piwonie, nasturcje, floksy, trawy ozdobne, paprocie. Do grupy tej należą również zio-

Ślimak luzytański

ła: majeranek, rumianek, cząber, gorczyca, szaflwia, hyzop, tymianek, lawenda, wiesiołek, a także warzywa: koper włoski, roszonek, cebula, szpinak.

Naturalni wrogowie

W naturalnym środowisku liczebność populacji ślimaków ograniczają m.in. drapieżne i pasożytnicze owady (chrząszcze, muchówki), żaby, ropuchy, jaszczurki, niektóre ptaki, jeże, krety i inne ssaki.

Profilaktyka

- Bardzo ważne jest wykaszanie rowów i zarośli, które są ich siedliskiem.
- Należy usuwać przedmioty stanowiące dla nich kryjówki: deski, stosy kamieni. Miejscem chętnie zasiedlanym przez ślimaki jest kompostownik. Dlatego tam trzeba skupić działania w celu ich likwidacji.
- Ważne jest sprawdzanie kupowanych roślin. Zdarza się, że pochodzą one z terenów opanowanych przez szkodliwe ślimaki.

Zabiegi agrotechniczne

- Częste grabienie, motyczenie, odchwaszczanie, pozwala na wyeliminowanie zwłaszcza młodych osobników oraz jaj. Ważne jest też likwidowanie bruzd i szczelin w glebie, które są kryjówką ślimaków.
- Ochronę przed ślimakami można połączyć również z nawożeniem, używając wapna niegaszonego lub kainitu (4 kg/100m²), które mają właściwości parzące. Wysiewa się je wieczorem. Ślimaki na skutek kontaktu z tymi substancjami giną w wyniku odwodnienia. Zabieg wykonujemy przy bezdeszczowej pogodzie. Unikamy rozsypywania na roślinach.
- Usypywanie barier z popiołu, trocin, plew jęczmienia lub wapna niegaszonego – metoda ta jest skuteczna tylko do czasu wystąpienia opadów.
- Pokruszone skorupki jajek wokół roślin tworzą dla ślimaków przeszkodę trudną do przebycia, gdyż ostre, twarde krawędzie skorupki kaleczą ich ciało.

Pomrowik plamisty

Ślimak wielki

Pułapki

- Przydatne w zwalczaniu ślimaków są np. deski położone w zacisznym miejscu, pod które wykładamy np. liście kapusty, sałaty, ziemniaki czy marchew.
- Można je także przywabić piwem nalanym do płaskich, zagłębionych w ziemię naczyń.
- Kolejny przykład pułapki to okrągłe naczynie o średnicy 30–40 cm, pod którym ukrywa się substancję wabiącą: np. jeden z dostępnych w handlu preparatów wabiących ślimaki, otręby czy płatki zbożowe. Pod brzoги naczynia należy położyć kawałki patyków, aby ślimaki mogły tam swobodnie wpełzać.

Pułapki rozmieszcza się w miejscach silnie opanowanych przez ślimaki, co około 1,5–2 m i przegląda w odstępach 2-dniowych, w celu uzupełnienia brakującej przynęty oraz wybrania zwabionych osobników.

Pułapki do wyłapywania ślimaków: a – deska z podłożonymi liśćmi lub korzeniami warzyw, b – naczynie z piwem, c – naczynie z podłożoną substancją wabiącą

Ręcznie

Bardzo skuteczną lecz czasochłonną metodą jest bezpośrednie wyłapywanie ślimaków tuż przed wieczorem lub wczesnym rankiem. Czynność tę należy przeprowadzać systematycznie przez kilka dni i w miarę potrzeby powtarzać.

Zwalczanie biologiczne

Stosowanie preparatu biologicznego Nemaslug zawierającego pasożytnicze nicienie, niszczy zwłaszcza młode osobniki. Warunkiem skuteczności preparatu jest utrzymanie wilgotnej gleby po jego zaaplikowaniu przez 2 tygodnie aby nicienie nie zginęły.

Preparaty roślinne

Zahamowanie żerowania ślimaków można uzyskać, stosując opryskiwanie roślin oraz miejsc gdzie najliczniej przebywają (zarośla, kompostownik) takimi preparatami jak: gnojówka z piołunu, wyciąg z niecierpka wielkokwiatowego, z ziela mydlnicy lekarskiej, wierzbownicy kosmatej, rdestu kolankowego, kuklika pospolitego, szalwii lekarskiej.

Ocet

Opryskiwanie ślimaków wodą z octem (1:1) powoduje ich odwodnienie i hamuje wytwarzanie śluzu, skutkiem czego szybko giną.

Zwalczanie chemiczne

Do zwalczania ślimaków można wykorzystać preparat Aromol 1,62 RB, Compo Granulat na ślimaki (fosforan żelaza) w formie gotowej przynęty. Środki rozsypuje się równomiernie w międzyrzędziach i wzdłuż brzegów zagonów. Najlepsze efekty uzyskuje się w godzinach popołudniowych lub wieczorem, kiedy ślimaki opuszczają swoje kryjówki. Preparaty są odporne na deszcz, dlatego mogą być stosowane przed i po deszczu oraz przy silnej rosie. Postępować należy zgodnie z zaleceniami zamieszczonymi na etykiecie.

Chcesz wiedzieć więcej?

Czytaj miesięczniki „działkowiec” i „Mój Ogródek”, w których zawarta jest rzetelna i aktualna wiedza na temat zagospodarowania i pielęgnacji działek.

Uwaga, zamawiając teraz pakiet prenumerat obydwu czasopism, zyskujesz 6 miesięcy prenumeraty „Mój Ogródek” gratis. Zamówienia: tel. 22 101 34 32!

Fot. Shutterstock.com/Lisa S, gubernat, Martin_L

Wydawca: Wydawnictwo „działkowiec” Sp. z o. o.

ul. Bobrowiecka 1, 00-728 Warszawa, tel. 22 101 34 00,

www.dzialkowiec.com.pl, www.facebook.com/perfekcyjnyogrod

Wydano na zlecenie KR PZD z siedzibą w Warszawie.

Nakład: 100 000 egz.

ISBN 978-83-63544-56-0

Broszurka bezpłatna przeznaczona dla działkowców w PZD